

Canan Tolon: Ölü doğanın ötesi

BIKE ERKEK ZOTO

Faks: 505 63 48

Göçmen (nomad) sanatçıların 20. yüzyıl küresel sanatına getirdiği yadsınmaz dinamizmin doğru bir örneği Canan Tolon.

Bir yaşında başlayan biteviye bir göçün, oradan oraya taşınan birikimlerin, farklı doğa ve yaşam biçimlerinin evrensel sanat diline "yeniden" aktarıcısı.

Paris'te tamamlanan ilkokul, İstanbul'da bitirilen lise eğitiminden sonra, Almanya - İskoçya ve Londra'da tasarım okullarında edinilen formasyon. Ardından, Kaliforniya - Berkeley Üniversitesi mimari bölümünden alınan diploma ve master derecesi.

Tolon, doğa ve teknolojiyle olan ilişkisini, aklında, yetisinde olanlarla birlikte işlerine aktarırken boş alanları biçimlendirme öğretisini çok kültürliliğine katıyor.

Kaliforniya'da yaşayan Canan Tolon,

bir yıllığına Paris "cite internationale des arts" in konuğu. Paris'teki atölyesinde, "metal"i "su"ya yenik düşürüp, elde ettiği "pas"la çizdiği enfes doğa tuallerinin ve İstanbul'daki sergisine götürmek üzere yetiştirdiği çimenlerin önünde konuşuyoruz:

Tuvaldeki stresli kavga

İşlerimizdeki "ide"de hep alanlara birbirini yok etmek üzere yerleştiğiniz, doğal et-

menlerin direnerek, şüresel bir "burdayım" a dönüşmesi var...

10 sene evvel İstanbul Maçka Sanat Galerisi'ndeki ilk sergimde, 18 ve 19. yüzyıl natüromortlarına bir gönderme yaparak, üç boyutlu natüromortları enstalasyon olarak sunmuştum. Şimdiki çalışmalarım ise ölü doğanın yani natüromort'un ötesine giriyor. Beni ilgilendiren, ölü doğadan sonraki süreç... Gizli ve sessizce birbirine reaksiyon gösterip değişime uğrayan malzemelerin bu stresli kavgasını tuvale aktardığımda, evet, bir direnç çıkıyor ortaya. Zaten etrafımızdaki her şey, yok olmaktan çok, sessiz sedasız başka bir değişime uğruyor.

Uçan halılar

İstanbul, Borusan Sanat Galerisi'ndeki sergiye, uçan halılardan oluşan "nothing to declare" adlı bir işle katılıyoruz...

Evet galerinin girişimi uçan halıların sa-

tiildiği bir dükkana çevirmek istedim. Hallar, ziyaretçilerin tepesinde, üstlerindeki yeşil çimenlerle, aslı kalacak. Bu "ekilmiş" uçan alanların üstündeki çimenler, vaad edilmiş ancak hiçbir zaman var olmayan soyut toprakların çimenleri gibi sergi boyunca yavaşça kuruyup ölecekler.

"Nothing to declare" in kurgusunda ki amacım; kültürün, ucuz taklitlerle yeniden ve yeniden satılmasına bir gönderme yaparken, başkalarına ait, daha da yeşil olduğunu sandığımız, ancak hiçbir zaman ulaşamayacağımız bir yerin düşünü kurdurtmak. Bu işteki doğal ve yapay malzemenin açmazı gerçekte düşün çatışmasını anlatıyor. Galerieye gelişigüzel yerleştirilen bariyerler gerçeğin, uçan halılar ise düşün simgesi.